Regler för den heliga Frälsarens orders ordenskapitel i Gnadenberg (Marienb...

HS A 79

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

20/1904
1111

Cap[illegible]
sub Junoe pag. viii

10

[illegible]

1904
10

WILHELMUS Dei gratia Eysteten alias Aureaten
ecclesie Epus sacrosancte Maguntinen Sedis Cancellarius executor et Commissarius vni
cus ad infrascripta a Sede aplica Specialiter delegatus. Vniuersis et singulis pre
sentes nras lras Inpntibg cartis membranis contentas inspecturis lecturis. Et legi
audituris notumfacimus et patefacimus per easdem Qd alias pro pte Illustris
principis et dni dni Jeorij Comitis Palentini Reni alte Bassequ Bauarie ducis
litteras sanctissimi in xpo pris dni nri dni Innocentij diuina prouidentia pape
octaui eius vera bulla plumbea in cordula canapi more Romane curie impenden
bullatas sanas et integras non viciatas non cancellatas neqz in aliqua sui parte su
spectas sed omi prorsus vitio et suspition carens coram Notario publico et testibg
psentatas ea qua decuit reuerens recepimus huiusmodi sub tenore. Innocen
tius Epus seruus seruorum dei Venerabili frt Epo Eysteten Salutem et VIII
aplicam benedictione. Sincere deuotionis affectus que dilectus filius Nobilis vir Ge
orgius Comes palentinus Reni Inferioris superiorisqz Bauarie dux ad nos et Romanam
ecclesiam gerere comprobatur non indigne meretur Vt vota sua presertim Religionis
et diuini cultus decus et augmentu concernentia ad exauditionis gram fauorabiliter admit
tamus. Sane pro pte prefati ducis nobis nuper exhibita petitio continebat qz ipe zelo
deuotionis accensus precipue erga sanctam Birgittam qua speciali deuotione psequitur cupi
at terrena in celestia de bonis sibi a deo Collatis felici commercio commutare aliqua Monaste
ria tam Monachoru qz Monialiu ad honorem dei et saluatoris nri Jhu xpi et Bte vir
ginis Marie ac pfate sancte Birgitte fundare et erigere ac sufficienter dotare Ipaqz
Monasteria scdm Regulam et viuendi formam pipam sanctam Birgittam traditam
et ordinatam conformare et ordinare seu ordinari et confirmari facere. Verum qz mona
steria pfati ordinis ab Ipius ducis pria valde Remota existunt et per diuersas mdi ptes
sunt admodum paucta et multum Inter se distantia ut ex eis queda sint In ytalia que
sunt in almania queda in dacia queda in Suecia queda in anglia et tam longo tempe
non fuerint inuicem In suis capitibus aggregata. Et ppterea Vnumquodqz illoru Mo
nasteriorum pmore Regionu et prie ac diuersitate Priuilegioru a sede aplica Vel alias
generaliter Impetratoru pter aut contra regle Ipius sancte Birgitte forma Inpluribus
diuersitatem ac tam In instituti et ceremonijs quam etiam In modo Viuendi there dinosci
tur huiusmoi diuersitate confusus ignorat Ipe dux quid potissimu Inhat forma et

ordinacionum ac racione viuendi in predictis erigendis Monasterijs eligere debeat nobis humiliter supplicari fecit vt super hys plurium et diuersorum Monasteriorum illorumque Monachorum vota requirendo oportune prouidere de benignitate apostolica dignaremur Nos igitur cupientes vt diuini cultus honor ac decus et augmentum vbique vigeat ac regule et ordinationes iuxta sanctorum patrum decreta continui fieri et seruentur per tue fraternitatis auxilium considerantes tui fauoris suffragium in hoc fore plurimum oportunum duximus specialiter prouidendum Vt in Monasterio montis gratie In Bauaria predicti ordinis tue diocesis omnibus Monasterijs huiusmodi satis commodo certa diem ad dietam seu congregacionem Monachorum totius ordinis celebrandam auctoritate nostra indicas et notifices singulis Monasterijs eorumque superioribus Abbatibus seu Prioribus quotcunque nomine nuncupentur prefati ordinis presertim In regno Suecie Monasterio Watzstain et extra muros Florentie Paradiso nuncupato In ytalia Syon in Anglia Maria Bosch in dacia Mariesiluam in alamania omnibusque et singulis quibuscunque alijs prefati ordinis monasterijs vt ipsi vnum saltem pro quolibet monasterio ex doctoribus et deuotioribus Monachis et in huiusmodi regulis et ordinacionibus dicti ordinis instructioribus qui a toto Conuentu ipsorum Monasteriorum tam monachorum quam Monialium [illegible] et plenum mandatum auctoritate habeat et possit omnia que idem Conuentus congregatus ex vi regule et ordinis predicti et alias de iure posset cum vno socio ad dictam diem seu dietam ad Monasterium Montisgratie predictum In Bauaria prefate tue diocesis transmittant sitque singula Monasteria illorumque superiores prefatos pro huiusmodi celebranda congregacione et dieta in virtute sancte obediencie et per censuras ecclesiasticas si opus fuerit eadem auctoritate nostra compellere possis vt per quemlibet ipsorum Monasteriorum de regularibus eorum institutis ac statutis et consuetudinibus conuenientes in vnum tractare et ad inuicem se concordare secundum regulam et intentionem ipsius sancte Birgitte in vnam eandemque viuendi forma et modum tam in substantialibus dicte regule quam in Ceremonialibus quibuslibet ab omnibus Monasterijs et toto ordine predicto decetero imperpetuum obseruandis sub penis et censuris eorum arbitrati infligendis et imponendis se conformare possint constitutiones et ordinaciones per dicti ordinis Monachos et moniales perpetuis futuris temporibus valituras et irrefragabiliter obseruandas seu obseruaturas statuere et ordinare valeant auctoritate apostolica tenore presentium plenam et liberam tibi in domino concedimus facultatem Non obstantibus clausure et silentij voto per quemlibet monachorum predictorum in professione Regule emisso ac Constitutionibus et ordinacionibus apostolicis statutis quoque et consuetudinibus Monasteriorum predictorum etiam Iuramento confirmacionis apostolica vel qualibet alia firmitate roboratis necnon Priuilegijs et indultis apostolicis sub quauis verborum forma etiam motu proprio et ex certa Romanorum pontificum prede

-tessorum nostrorum scta concessis quibus illis als Insuo robore permansuris hac vice
dumtaxat quo adplenarium premissorum effectum specialiter et expresse derogamus ceterisque
qz contrarys quibuscunqz Volumus aut q pdcta statuta constitucoes et ordinacoes pdictos
Monachos Indieta et congregatione huiusmoi Concorditer et rite facte et celebrate fuerint
illas et put illas concernunt omnia et singula In eorum scripturis contenta ad perpetuam
rei memoriam eadem aucte nra approbes et confirmes tuiqz scripti patrocinio communias
suppleasqz omnes et singulos defectus siqui forsan intervenerint in eisd Dat Rome apud
Sanctum petrum Anno Incarnationis dnice Millesimoquadringentesimooctuagesimo 1485
quinto. Nonas Septembris Pontificatus nri Anno primo Pretextu huiusmoi
premissarum litterarum Aplicarum nobis et per nos Ut premittitur presentatarum et receptarum Uni-
versis et singulis nobis in xpo sincere dilecte Confessoribus qualibus patribus et fra-
tribus omnium et singulorum Monasteriorum ordinis scti Augustini Scti Saluatoris als scte
Birgitte nuncupati certam diem pro dieta seu congregatione patrum totius ordinis pdicti
In Monasterio montisgratie Vulgariter gnaden Berg prope Nurembergam nre dioc
celebrandam Videlicet diem Marte que erat vicesimaoctava Mensis Augusti cum conti-
nuatione dierum sequencium Elegimus statuimus et indiximus atqz eandem diem ipsis patribus
dicti ordinis insinuari Intimari et publicari atqz eos evocari Requiri et moneri Ac nichil-
ominus eis In virtute sancte obedientie et sub excois pena qz Aucte Aplica nobis In vim
premissarum litterarum Aplicarum attributa Canonica monitione premissa In scriptis tu
liminis mandari fecimus quatinus Unum ex Monachis cum uno socio Monasterii ipsius
ordinis ex Doctioribus et devotioribus In Regula et ordinationibus pfati ordinis Instructi
oribus cum sufficienti et pleno mandato adomnia et singula que in dieta seu congre-
gatione agenda venirent faciend pertractand consulend et concludendum tam In sub-
stantialibus qz Ceremonialibus mmend secundum formam regule dicti ordinis ad pfatam die
sive dietam ad Monasterium Montisgratie pdictum transmitterent et transmittere
nequaqz pretermitterent Mandatisqz aplicis pomnia parerent cum certificatoe qz si in
premissis negligentes et contumaces [illegible] p rentur fratremqz Monachum cum socio ad die
et locum prefatos transmittere negligerent nos con eos tanqz contumaces ad declaracoem
dicte excois sine Et als put de Iure procedere curaremus Citam aut diem pdictam
pfixam pomi dilatione et termino peremptorio cum continuatoe dierum sequen ipsis
patribus dicti ordinis assignavimus put hec et alia In nris inde confectis litteris clarius vi-
debantur continerj Termino huiusmodi adveniente adque nos alys arduis negotys

nobis et eccli[es]ie n[ost]re incumbentib[us] prepediti conferre nequiueramus Die aut[em] Sa
bati expost et Immediate sequenti que erat prima mensis Septembris Nobis in loco
capitulari dicti Monastery Motschre nob[is] constitutis venerabiles et Religiosos deuotos no
bis in [Christ]o dilectos f[rat]res Clementem petri Seniorem Johannem Mathei Monastery
Watzsteñ Lincopensis Wilhelmum Michaelis Jacobum lang dyaconu[m] De Marie Bog
Ottoniensis Petrum Mathei Michaelem Messer de fonte Marie Wratislauien
sis In tantz Arnoldum Berthtoldi de Silua Marie Ratisburgensis Johannem Ma
thie de Triumpho Marie In polonia Cracouiensis Stephanu[m] Haidenberg de Ma
rie Kron Zwermensis Wilibaldum Marstaller Johannem Alawer Jeorium Vierling
Joseph Streitperger Conradum Teinl Johannem Busser Hartungum Winter
Michaelem Schad Fridericum Sacerdotes Johannem Turner Ottonem Hew
mon Sebaldum Sprintz Inkle de Monte gr[aci]e Aisteten Arnoldum Nicolaj ham
ricum Michaelis de Vindlandia De valle gr[aci]e Aboensis Nicolaum Andree Pe
trum Nicolaj de Marie Acker Arusiensis Johannem Walth Rutgerum de
Vden de aquis Marie Leodiensis Gerbrandum Petri et Theodericum Arnoldi de
Campis Marie Traiectensis Johannem de Wila de Marie Forst Coloniensis
Giswerthum Stephani de Marie Burgk Traiectensis Arnoldu[m] de Wase
nach Hainricu[m] Kalther de Marie Baum Coloniensis Johannem Ost Egidium
Rockman de Marie Throni Conueratensis Petrum Sweinfurt Wendelinum
Molitoris de Marie May Augusten Anthoniu[m] Burchardi ad stellas Marie Ger
hardum Roy de Vinea Marie Traiectensis dioc[esium] ibid[em] p[rese]ntes et admandatu[m] ap[osto]licu[m]
tanq[uam] obedie[nti]e filios comparuisse Vidimus In quor[um] sup[ra]dictor[um] f[rat]rum p[rese]ntia et in f[rat]ris N[...]
Monastery in Syon in Anglia londensis Cuiq[ue] p[er] ap[osto]licu[m] breue plumbatum nobis p[rese]n
tatum excusator[um] recepimus necnon alterius f[rat]ris Hainrici Nicolai De valle Marie Re
nariensis dyocesium qui In itinere veniendo in notabilem infirmitatem corporis incidit
Absentys eisdem patribus causam vocationis ipsorum exposuimus atq[ue] eis Vt constitu
tiones et ordinatio[n]es p[re]dicti ordinis monachos et moniales p[er]petuis futuris temporib[us] valituras
et Irrefragabiliter obseruandas seu obseruaturas statuere et ordinare valerent aucte
Ap[osto]lica In hac p[ar]te nobis specialiter concessa plenam et liberam in d[omi]no concessimus facul
tatem Ac p[er] p[rese]ntes Damus et concedimus eandem Post quamquidem concessionem
p[er] nos supradictis fratribus p[rese]ntibus factam Supradicti f[rat]res generale capitulu[m] prefati or
dinis representantes et facientes p[ro] bono dicti ordinis reformatione et vnione tam

In substantialibus quam Ceremonialibus eiusdem ordinis fr̄es Clementem petri
in presidentem Johannem mathei de Watzsteno ac fr̄es Wilhelmum Mitha
elis Stephanum haidenberg Arnidum Nicolai Nicolaum Andree Wilibaldum
marstaller et Johannem de Wila in assessores et diffinitores elegerunt quibus sic
facte die infrascripta supradicte patribus Collegium sive generale capitulum totius
ordinis sancti Augustini facientibus et representantibus nobis Wilhelmo ep̄o et ex
ecutore prefato in loco capitulari sepedicti Monasterij Montisgratie constitutis Pre
libatus frater Clemens presidens suo et aliorum assessorum et diffinitorum necnon
fratrum prefatorum nominibus statuta Constitutiones et ordinationes per eos conceptas co
llectas et conditas nobis publice legendum coram ipso toto capitulo iniunxit qui sequitur
modum assignavit **In nomine domini Amen** Nos infra scripti frater
clemens petri presidens frater Johannes mathei Professi Monasterij Watzstensis
ordinis sancti Saluatoris sancti Augustini al̄s sancte Birgitte lincopensis dyoce
sanum assessoribus ac diffinitoribus ab hoc Venerabili Fratrum Collegio generale
ordinis predicti capitulum representante pro ipsius dicti ordinis reformatione deputatis
concorditerque electis videlicet Religiosis fratribus Wilhelmo Michaelis de Marie
Borg Ottomensis Stephano haidenberg de Marie kron Zwermensis Arnido nicolai
de valle gratie Aboensis Nicolao andree de Marie acker Arusiensis Wilibaldo
de Montegratie Aisteteusis Johanne de Marie forst Colomensis dyoce ordinis sup
dicti Notum facimus quod anno domini Millesimoquadringentesimooctuagesimoseptimo 1487
Per Reverendissimum in xp̄o prem et dnm Dnm Wilhelmum Aisteten ecclie presulem
dignissimum Victore commissionis per sanctissimum in xp̄o prem et dnm nrm Dnm Innoce
ntium pp̄am Octavum sibi facte Vocati et citati fuerunt omnes et singuli pres et fr̄es ordinis
prenominati ad diem vicesimam octavam mensis augusti ad comparendum in mo
nasterio montisgratie iam dicte Aisteten dyoce ordinis sepe dicti ad tractandum ordinandum
et diffiniendum omnia et singula pro reformatione ac uniformi modo vivendi ordinis sancti Sal
vatoris supradicto necessaria et oportuna Cupientes igitur ut filij obedientie Apostolice obedire
mandatis iuxta traditam nobis in eisdem litteris formam ac intensis cordium nostrorum deside
rijs medullitus affectantes nostris ac futuris temporibus divini cultus augmentum
ipsiusque religionis profectum sanum et incrementum Ideo Inprimis volumus ordina
Artic. 1° mus ac Statuimus ac tenore presentium declaramus quod in omnibus Monasterijs ordinis nostri

sancti Saluatoris omnem regularem viuendi obseruanciam In regula sancti Saluatoris
per modum constitucionum traditam ab Vrbano sexto et Martino quinto summis pontificibus
confirmatam necnon regulam sancti Augustini et additiones prioris petri dudum accep
De Additionib. P. Petri tatas et sigillatas in quantum predicte regule sancti Saluatoris non contrariant persone
vtriusque sexus ordinis nostri vniformiter obseruabunt et pro posse obseruari faciant
et procurent Quodque ad constitutos Vrbani quinti et quecunque alia statuta constituciones indulta
De statutis Vrbani V. et PP. quid censendum! et priuilegia etc a Sede apostolica confirmata dudum per capitulum generale autem predictum in Watzsteno celebrato
abolita et abrogata cuiuscunque forme vel tenoris existant quo ad articulos qui ipsi regule nostre et constitu
cionibus a predicto Vrbano Sexto et Martino quinto sicut premittitur confirmate Obui
ant aut contrariant ordo noster prelibatus aut eius persone vtriusque sexus minime astrin
gantur aut obligentur Nec eas acceptare vel obseruare teneantur sed penitus refutare
nec ad eorum obseruanciam valeant aut debeant coarctari Et si secus forsan per quempiam
factum fuerit seu attemptatum declaramus determinus irritum et inane Item Sta Art. 2°
De horis diuinis decenter peragendis tuimus et ordinamus vt in omnibus nostri ordinis locis et monasteriis diuinum officium
nocturnum pariter et diurnum deuote rite et regulariter deique cum timore peragatur Qua
propter omnes dissolutos leuitates risus et cachinnos in ipso diuino officio fieri prohibemus
super quibus Confessor generalis circa fratres et abbatissa circa sorores sollicitudinem adhibeant dili
De expositione V^li Sacramenti gentem Item Statuimus quod fratres ordinis nostri portent pixidem siue monstra 3°
nciam corporis xpi ad altare summum ad maiores horas In festis nouem leccionum et in octauis
sanctorum Et omni die ad summam missam exceptis diebus Cene et parasceues secundum con
In choro tantum cantui inuigilandum suetudinem ecclesiarum kathedralium illarum regionum Item fratres Sacerdotes et dy 4°
aconi nullis aliis intendant in choro existentes nisi cantui et diuino officio Ideo nul
B. lus in chorum apportet librum ad legendum vel studendum sub horis vel missa
Quomodo cantandum Item Statuimus vt a fratribus et sororibus nostris cantus fiat non in clamosa voce sed
cum grauitate Prout prior Petrus in addicionibus statuit et expressit 5.
De inclinationibus regularibus Item de regularibus inclinacionibus et quando standum appodiandum aut sedendum sit videatur liber
vsuum et ita agatur Item Volumus Statuendo quod semel in qualibet septi 6.
De officio B. Brigittae semel in hebdomada persoluendo mana habeant horas et missam de Beatissima patrona nostra sancta Birgitta cum nouem 7.
leccionibus Et si occurrerit festum trium leccionum de hoc habeatur memoria Sed in festis
nouem leccionum aut plenis officiis et in octauis sanctorum et vigiliis de istis agatur
secundum morem ecclesiarum Cathedralium cum memoria de sancta Birgitta In aduentu domini

et in quadragesima et inter pasca et octavas corporis xpi de tempore est cantandum/
8. Item qui habent suffragia consueta de eadem sancta Birgitta Pariter habeant tam in Suffragium B. Birgittae alys suffra-
vesperis qua in matutinis/ simili modo fiat de patre nostro Augustino Cuius festum sub toto du gys interserendum. De officio B. Augustini
plici peragatur et octava ad hystoria letare vel sub alia hystoria/ Item tria
9. sunt festa Bte Birgite Primum Translationis quinto kalen Junii Secundum festum De tribus solemnitatibus B. Birgittae.
Natalis in crastina Marie Magdalene Tercium Canonisationis Septima die Otto
bris Et illud tam in choro quam in foro est celebre In monasteriis nostris Quod etiam agitur
per octavam et omnia illa festa celebrentur Sub toto duplici In monasteriis nostri ordinis/
10. Item festum Sancti petri ad vincula agatur in nostris Monasteriis sub toto duplici festo De Festo S. Petri ad vincula, et indulgentys eiusdem.
et octava iuxta antiquam ordinationem propter Indulgentias ordini nostro concessas que quidem
indulgentie promulgentur Juxta tenorem divine Revelationis que incipit Qui habet
11. glomerationem/ Item Statuimus quod sorores ordinis nostri devotto festum presenta De Festo Praesentationis B. Mariae V.
tionis Marie peragant sub toto duplici festo Vicesimaprima die novembris hoc est in profesto
sancte Cecilie et utantur hystoria Nativitatis Marie mutato nomine nativitatis In nomine
presentationis/ Item festum Corporalis Assumptionis Marie quod celebratur a soro De corporali assumptione B. Mariae V.
ribus quindecima die a festo Assumptionis principali/ Consulimus ut et fratres nostri or
dinis pari modo sub toto duplici festo celebrent si consensus dyocesani accesserit
12. Item propter speciale patrocinium ordini nostro per virginem Mariam promissum cantetur solito more De Ave maris stella quotidie cantando.
post vesperas fratrum Ave maris stella Extra quadragesimam/ sed in quadragesima post vesperas sororum
exceptis diviniis/ fratribus inchoantibus et ipsis sororibus prosequentibus/ Ita quod versus Mon
stra te triplicetur Quo ympno finito/ sequitur versiculus Ora pro nobis etc Fiat pax cum
Collecta Protege domine Et deus qui Sanctam etc sub una gloria et non pluribus Et notandum
Quod Ave maris stella In sexta feria magna obmittitur tamen/ Sed in die cene Bassius
cantatur Sed laus bte Marie. In cena domini et die pasceues obmittitur In vigilia Pa
sce post Completorium cum alla In fine iuxta consuetudinem ecclesiarum Cathedralium No Feria sexta sanctae hebdomadae Gloria
tandum quod in bona sexta feria ad septem psalmos et ad deprofundis post terciam dicitur Patri dicitur in 7 Psalmis, et Deprofundis
13. Gloria patri/ Item festum sancte Anne Singulis Annis ad minus semel ce post Tertiam
lebretur In Monasteriis nostris sub toto duplici festo Et omni sabbato quo cantatur de beata De commemoratione S. Annae
virgine habeatur memoria de sancta Anna In vesperis et In matutinis cum versiculo et
Collecta/ Illud festum sancte Anne agatur secundum convenientiam cuiuslibet dyocesis Item De officio sororum
14. officium sororum Institutum et hactenus observatum In watzsteno ante quam singuimus approbamus uniformiter observando.

et confirmamus Precipien[tes] ut sic[ut] in omnibus Monasterys nri ordinis a sororibus sine
q[uo][lib]z immutatione obseruetur Nec quisq[uam] ea ipsos diuidere vel aliquid immutatum addere
vel minue[re] p[re]summat Et si secus vo[bi]s[que] nu[n]c adtemptatu[m] foret vel in posteru[m]
attemptari [con]tigerit irritu[m] decerni[mus] et inane Et nichilominus [con]digna pena pu
niendos a patribus in watzsteno Item fr[atr]es ordinis nri semper prosequant[ur] 15.

Quod fratres inchoatum a sororibus officium Missae prosequentur, et non aliud.

Missas b[ea]te Marie a Sororibus Inchoatas aliud offitiu[m] aut aliam collecta[m] non
legendo de d[omi]na nisi q[uo]d vel que correspondeat offitio inchoato Item q[uon]da[m]q[ue] 16.

Quod Ave Maria p[rae]mittatur ante horas de Domina.

iuxta morem ordinis nri premittit[ur] Ave Maria ante memorias v[e]l horas de d[omi]na
ur[...]a semp[er] in fine eiusdem salutationis angelice addatur Ih[esu]s xpus,

De Processionibus

Item processiones habeant[ur] solemnes in die visitationis marie Canonisationis s[an]c[t]e 17.
Birgitte Dedicationis ecclie et in profesto sancti petri ad vincula tam per fratres
quam sorores vltra p[ro]cessiones in additionibus positas Item in feste concep 18.

Benedicite a Sororibus in Festis B. Mariae cantandu[m]

tionis Visitationis et Purificationis Marie Sorores cantabunt Benedicite post
v[esper]as suas Item Statuimus q[uod] in Missa b[ea]te Marie Sororu[m] prefatio semper 19.

Quod Praefatio solennis semper cantabitur in Missa de Do[mi]na.

sub ead[em] nota solemni cantetur Ita tamen q[uod] in feste precipuis modicu[m] tractius et solen
nius decantetur qua[m] in ferys Item Sorores ex facili causa se a choro non absentent Nec 20.

De impedimentis reyciendis sub horis.

de horis exeant nisi neccessitate cogente et cu[m] licentia Nec manualia op[er]a in ecclia tem
pe diuinor[um] exerceant cautusq[ue] earu[m] fiat Ingrauitate iuxta additiones d[omi]ni Petri

De Lucidario sororum.

Item Sorores omnio conforment se in choro refectorio ac ceteris offitinis Cerimo 21.
nys contente in libro earu[m] qui lucidarius intitulatur Item Sorores non co

De Sororibus non consecratis

secrate conforment se in omnibus sororibus consecrate In cantando et In legendo an
collectas Oremus p[re]mittendo et in fine concludendo P[er] d[omi]n[u]m Ac alys quibuscu[m]q[ue]
Cerimonys inquantum participare volunt privilegys ordinis. Item Statuim[us] 22.

De Coronis Vittis et baltheis atq[ue] calceis.

vt sorores nri ordinis decetero h[ab]eant Coronas vela et vittas iux[ta] forma[m] a Watzste
no traditam Sic[ut] Baltheos latas s[cilicet] duoru[m] digitoru[m] simplices vt in additionibus d[omi]ni
petri Pari modo calceos h[ab]eant coloris nigri nec alterius

II. De cautelis adhibendis in Nouorum
Monasteriorum Institutione

Vt aut[em] ab ordine nro tollantur omnes Materie et occasiones turbacionu[m] et scandaloru[m] Art. j.

De nouis Monasterys instituendis.

districtius p[ro]hibemus et in virtute sancte obedie[ntie] mandamus Vt nullus deinceps aliq[uo]d
nri ordinis Monasteriu[m] audeat vel p[re]sumat p[er] se vel alios denouo facere construi vel

in stancari seu edificari absque certis et sufficientibus redditibus iuxta determinatorum regule et
caveatur ne umquam in novis huiusmodi Monasteriis instituatur Conventus antequam in tan
tum fabricate fuerint ibi tante domus et edificia quod sine tribulatione et metu possint
Moniales et fratres intus inhabitare secure saltem pro tot personis que ipsi in utroque
sexu horas et divinum officium omni die cantare valeant et tenentur ne tamen vertatur ali
cui in dubium quot persone sufficere videantur ad perficiendum cultum divinum
declaramus et diffinimus quod adminus preter Sororum viginti Extra fratrum duodecim *Numerus personarum in novis monast. pro offic. div. cātando.*
quorum decem sint clerici Reliqui duo layci vel clerici instituantur que tamen numerum
ad consecratas personas dumtaxat volumus restringi Cum etiam persone utriusque sexus
que iam annum probationis abextra complevissent Possint assumi et in predicto numero
computari ita tamen quod extra tam sororum quam fratrum alique persone preficiantur quod servare in
regula et Ceremoniis eius extra Ut etiam monasterium iuxta numerum personarum predictarum
2. et qualitatem regionum competenter sit dotatum Ideo caveatur ne aliquod monasterium nostri ordinis *Monasteria absque consensu Papae non erigenda. etc.*
in partibus Almanie erigatur absque requisitione et pleno consensu pape et monasteriorum
subscriptorum scilicet montisfrre in Bavaria prope Nurembergam Marie forst prope Coloniam
et Maria kron prope Sundis Sic et taliter quod predicta monasteria inibi admittantur
nisi per regularem Institucionem Si secus attemptatum fuerit volumus huiusmodi loca
ab ordine nostro penitus esse segregata et aliena nec privilegiis et immunitatibus ordinis
nostri gaudere Ad predictam tamen trium monasteriorum requisitionem Illustrem principem
et dominum Dominum Georgium Comitem palatinum Reni et duce Bavarie pro mo
nasterio nostri ordinis in suo territorio et ducatu fundando nolumus obligari Pro
videant etiam monasteria predicta super constructione novorum monasteriorum requisita ne
in locis tam vicinis apud monasteria nostri ordinis instituantur Unde tam fundata quam *Vicinitas monasteriorum prohibetur.*
fundanda monasteria periclitentur: nec persone alicuius monasterii nondum ad clausuram
deducti, de novis monasteriis nostri ordinis instituendis se intromittant ullomodo,
3. Item statuimus et ordinamus ne ad inceptionem alicuius novi monasterii mittantur
fratres et sorores ad voluntatem fundatorum vel aliorum quorumcumque sed tota congregatio utriusque *Quod personae in novis Monasteriis emittentur electione utriusque Conventus a quibus petentur.*
sexus a qua persone petuntur, auctoritatem habeant eligere ad tale opus personas qua
les et quot voluerint Eo quod de habitudine personarum plus eis quam extraneis constat
non obstantibus Privilegiis et ordinationibus quibuscumque, Item precipimus auctoritate nobis

De secura habitatione prouidenda.

commissa vt in singulis monasterijs nri ordinis maior adhibeat diligentia ad 4.
vallandum dicta monasteria in muris aut alijs munimentis vt sorores et fratres
ibi possint inhabitare secure et prouideat murus inter fratres et sorores qui sit de
lapidibus spissus et altus et de pse solus nullique domui contiguus Item prohi 5.

Quod musicalia in professionibus non sunt adhibenda

bemus ne psone ordinis nri ad consecratoz seu bndictoz introducant cu fistulis
et lutinis aut toreis vel alijs quibuscunque q lasciuia aut leuitates inducant

De constitutione domus locutorij in vtroque conuentu.

Item pcipimus et in virtute sancte obediencie iniungimus vt prouideant in mona 6.
sterijs nris tam fundatis qz fundandis locutoria tam sororu qz fratru ne hostiola

non bibendu &c in locutorio

ibi sint quibus pateat ingressus extraneis psonis nec circa ea habeant domus aut
camere priuate pcomessatoribus et potatoribus et sique hactenus aliter facte fuerint
penitus destruant Et sint locutoria morum monasterioz de toto pse sola sine quibusuis
cameris domibus et hostiolis cu debita diligentia serata Item Ordinamus 7.

Pueri per rotam non intromittendi.

et statuimus ne de toto pueri quorumcunque cuiuscunque sexus aut conditionis fuerint p rotam
sororu siue portam in monasteria ipsaz inducant seu intromittant

De cancellis in locutorio

Statuimus et ordinamus qd in locutorio sororu exteriori vna fenestra disponat 8.
habens duas crates ferreas inuicem palmia distantes ita contextas vt vix quanti
tas duoz digitoz pateat quas tn non aliter qz scdm tenore sexti capli regule apiri
volumus Item Caueat Abbatissa cu sororibus ne admittant aliqne extraneu 9.

De extraneis ad collationem faciendam in locutorio sororu non admittendis, & confessarijs externis.

facere in locutorio sororu collatione sine speciali licentia confessoris generalis Prohibemus 10.
etia ne aliqua psona nri ordinis alicui extraneo in locutorio, vel alias confiteat.

De superfluitate edificioru prouidenda.

Item Prohibemus ne edificia superflua in nris monasterijs edificent et sique edificata 11.

Quod fratres no habeant cellaria aut frumentaria.

fuerint deponat Nec promptuaria aut cellaria vel penaria in quibus victualia vl
potacia cuiuscunque generis reponi potut ullo modo habeant apud fres sed oia necessaria ab abb
batissa speranda sut iux regule tenore Granaria edificent et disponat 12

De granarijs apud sorores edificandis.

sique intra septa sunt vt non pateat accessus hoibus secularibus p clausura mona
sterij Item prohibemus ne aliqua domus fiat prodiqua singulari psona fre 13.

Quod nulli priuata construatur habitatio.

aut sorore inqua dormiat comedat vel bibat Sed quelibet psona intrans stet
cu alijs in refectorio dormitorio ceterisque locis Item Statuimus vt deinceps 14.

Quod forma edificandoru monasterioru obseruetur iuxta diuinam reuelat

nri ordinis ecclie et edificia iux diuina reuelatoz et monasterij Watzstensis di
spositoz construant in quantu fieri pt Item Statuimus ne clausura qua su 15.

De clausura seruanda et casibus quibus egredi licet

mis obnoxi facile rumpat, s iuxta mentem regule vndecimi capituli seruet

Casus aut in quibus confessori aut fribus exire pmittit sit pmissitatoe noui mona- *Casus, quib. Confessori & Frib. exire licitum.*
stery psedando scandalo, et infamia monastery si ptigerit q absit, aut pheretice
16. psitandis aut in alys casibus grauibus et ineuitabilibus. Item pcipimus sub *De personis cuiuscunq dignitatis no intra clausuram intromittendis*
priuationis officiorum pena Abbatisses et confessoribus gnalibus aut alys quibuscunq per
sonis nri ordinis ne intromittant maxime admonasteria sororum psonas spuales
aut seculares cuiuscunq sexus aut condicois fuerint sed ingredi volentibus ex veteri cor
ruptela potius qz consuetudine resistant Et q extorq smaz in currat dicat Sextusq
tas regule at etc psens statutum ondant ne p ignorantiam suam pteruiam valeat
17. palliare. Item pcipimus sub pena pdicta Confessoribus gnalibus pribus at fratribus *Ne Confessores et Fratres presumant intrare monasterium Sororum.*
nri ordinis ne monasteria sororum quocunq colore quesito intrare psumat nisi in ca
sibus regule capituli vicesimisecundi expressis q si secus pquecunq attemptatum
fuerit et amonitus non destiterit Si confessor aut pr, ipso facto priuatus sit officio abs
qz spe restitucoe Si fr infamie notam et ad oia officia inabilitate notam se nouit
incidisse

III. De abbatissa et Confessore gnali

1. Precipimus abbatissis et confessoribus gnalibus vt diligenter vigilent sup grege sibi co *Quod Superiores diligenter aduigilent correctioni*
misso Ita vt in se at membris suis emendent que sunt correctoe digna vitia nō dis
simulando q si in hys negligentes fuerit, priuatas amonicos seniorum sup hys
patienter audiant Et si amoniti non acquieuerint pcedat con eos iux formam
2. in additionibus traditam. Insuper phibemus ne abbatissa aut Sorores con *De colloquijs priuatis non habendis*
fessor gnalis aut fres vel alie quecunq psone nri ordinis colloquia sibi heant nisi
temporibus locis et casibus in additionibus et regula expressis Et omnio caueant sin
gula Ex quibus nimia contrahi pt familiaritas inter pdictas psonas Et ideo
mandamus Vt lotura fratrum fiat p sorores iux ordinacionem abbatisse in comuni et *Lotura Fratrum fiet in comuni a Sororibus.*
non singule singulorum vestimenta lauent Et abbatissa vicaria ad hec sororibus pcuret
3. Item adhoc vt auferatur omnis occasio pprietatis Precipimus Abbatisse vt sororibus *Quod Abbatissa prouidebit necessaria Fratribus et Sororibus.*
et fribus puideat de verz necys in cibo, potu, vestimentis, lumnibus, papiro et alys
iux possibilitatem et facultates Monastery Et ideo ordinamus ne ples psone *Non assumentur plures psone quam sustentari possint*
4. de cetero assumant quam de prouentibus sustentari possint Monasteriorum. Ordinaq

De oblatis ad manus Abbatissae deferendis.

exquo omnia victualia de manu abbatisse secundum regulam accipienda sunt vt offertoria
confessionalia et alia quecumque sub quouis titulo vel colore obvenientia vel oblata
non nisi ad manus abbatisse tradi assignari et putari iubeantur et cum effectu

Officiales per Abbatissam instituendi et destituendi possunt.

presentent Item abbatisse vestri ordinis quia presunt in temporalibus ad earum 5.
spectat officium vt instituant et destituant Officiales in Curia nec alii se de hiis
intromittant Item cum regula et additiones sepe de piscibus mentionem faciant qui 6.

Abbatissa equivalentia providebit in cibis si que praescripta sunt haberi nequeunt.

cottidie ministrandis qui non habundant in omnibus partibus Ideo prouideat abbatissa
ne deo seruientes defectum patiantur equivalentia Volumus cum vt fiat occasio
ne persone vestri ordinis superflua aut indiscrete pro beneplacito suo petendo molestie

Paupertas Monasterii ingressuris exponenda.

sint abbatisse aut eis ministrantibus et temperantia periclitetur Et ad hoc vt
murmurationis occasio tollatur cautum putamus vt huiusmodi monasteria ingressu
ris penuria et pistum defectus exponat Item prouideant abbatissa et con 7.

Porta clausurae cum magna cautela aperienda.

fessor generalis ne portam monasterii per qua seculares ingrediuntur ~~ex facili cum~~ maxime sororum
apperiat, sed apertura fiat cum magna cautela ne sorores et fratres molestentur

Incitamenta levitatum in Monasteriis non permittenda.

Item prohibemus ne in monasteriis vestris de cetero portenta habeant vt puta Cervi 8.
Cuniculi canes aues et similia que levitates excitare solent, nec apud sorores aut
fratres vllo modo instrumenta musicalia scilicet clauicordia lutine fistule et consilia levi
tatum excitatia habeantur Item abbatissa plenam racionem faciet singulis annis 9.

De computu faciendo

circa festum omnium sanctorum de omnibus perceptis et expositis in pecuniis frumento
ac aliis quibuscumque nec aliqua occultet absque generalis confessoris et vtriusque conuen
tus voluntate sub officii privatione Item abbatissa disponet et ordinet cui 10.

Claves Monasterii quibus committentur.

vel quibus committantur claues monasterii pari modo confessor faciat apud fratres
Item Sorores que presunt Officiis stent ad manus abbatissarum que quidem of 11.

De officialibus ex parte sororum.

ficia sua omnia faciant iuxta formam et modum in additionibus traditos Et presertim
que presunt pecuniis, sint humiles, et obedientes, nec murmurent per leuia re
contra abbatissam Item quando aliqua esculenta vel potulenta ab extraneis 12.

Potulenta sive esculenta ad manus Abbatissae deferenda.

ministrantur pro fratribus et sororibus ad manus abbatisse talia distribuant fratribus
vel sororibus per abbatissam secundum eius discretionem et necessitatem fratrum et sororum Item sub 13.

De brachio seculari in Monasteriis non implorando.

pena priuationis officiorum prohibemus Abbatissis et generalibus confessoribus ne super ex
cessibus subditorum intra monasterium implorent auxilium brachii secularis sed eme

danda corrigant iuxta regularia instituta nisi omnino essent rebelles aut apostate/

IV. De sororibus et fratribus

j Item prohibemus sororibus et fratribus nostri ordinis sub pena reclusionis carceris et in sci- De secretis Mo-
ricie ne secreta monasterij scribant dicant aut significent quibuscumque personis ex- nasterij non re-
traneis que in infamiam cuiuscumque persone aut monasterij cedere possent/ uelandis.

2. Item Sorores abbatisse, et fratres generali confessori in omnibus obediant iuxta preceptum re- De obedientia
gule quia secundum dictum beati Jeronimi non est monasterium non sunt Religiosi non erga Superiores
monachi vbi erga prelatum deest obediencia subditorum/ Ideo Sororibus et fratribus singulis
et vniuersis relinquimus in mandatis vt suis superioribus In omnibus licitis et honestis obe-
diant propter deum Nullusque eos malitiose reprehendat aut rixose cum eis contendat/

3. Item prohibemus districte Sororibus et fratribus ne in extremis positi Anulos vestes libros De testamento
aut quamcumque rem testentur vel legent aliquibus consororibus vel fratribus quia spem habent non condendo
proprietatis Inquantum animarum pericula voluerint euitare/ Item Statuimus et ir-

4. refragabiliter ordinamus Ut deinceps per totum ordinem nostrum legatur cottidie primis post De Martyrolo-
benedicamus conclusis martirilogium vel secundum morem ecclesie gio legendo.

V. De dyaconibus

j. Item fratres dyaconi licet in ordine sint sacerdotes, et si contigerit aliquem promoueri ad Diaconi ad 13
gradum tredecim sacerdotum, locum cum vltimum vacante habeat de loco sui introitus vel Sacerdotes assumpti
professionis nichil aduertendo/ Item fratres ordinis nostri non tantum tenentur ad postremum locum obti-
nebunt.

2. substantialia Verum etiam ad omnes obseruantias regule sancti saluatoris et addi- Fratres tenentur
tiones petri Videlicet Jeiunij Silentij et omnium aliorum in eisdem preceptorum ad omnes obser-
que vtriusque sexui conuenire possunt, non obstantibus quod in plerisque capitulis Regule uantias vtriusque
mentio fit de sororibus tantum et non de fratribus/ sexui conuenientes.

VI. Ex capitulo Watzstensi dudum celebrato

j. Item quia fratres ordinis nostri licet sint diuersarum Scitum/ tenentur tamen esse con-
formium rituum et ceremoniarum iuxta formam regule et additionum Et quia fratres
nostri frequenter habent predicare confessiones audire et missas quotidie celebrare
et alia que diuinum concernunt officium agere cum eorundem obseruancia regulari et
michilominus in plerisque locis ad obseruandum Cerimonias et Ritus kathedralium eccle-
siarum in quarum diocesibus huiusmodi monasteria noscuntur instaurata sese teneat

primeua forsan fundatoz eorundem aut als quomodolibz astringebant aucte
tate Applica qua fungimur puidemus ordinamus et declaramus dictos fres

Fratres non tenentur ad priuatas cerimonias diocesis

occasione pmissorum ad dictarum dyocesum et territoriorum ritus et cerimonias no[illegible]
teneri aut vllatenus obligari Sed duntaxat ad horas Canonicas simplicit absqz
quindecim gradibz et septem psalmis cottidianis quos cu septem psalmos singlis

Septem psalmi sub Nona sororum legentur a Fratribus.

sexte ferys dicere teneant iuxta capituli Watzstensis determiatoz sub nonis
Sororum ex quadragesima Sed in quadragesima an summa missam

De cantu Fratrum.

Item cantus frum fiat iux ordinarium et ritum ecclesiarum Cathedralium fm prime 2.
uam Institutoz Nec de notis contendant, sed sufficiat officium hre kathedralis ecclie

De Missis in cena Domini.

Item In cena dni duntaxat due misse hcant Vna de bte virgine maria et altera 3.
de Officio diei omnes Sorores et fres de manu Confessoris communicabunt

De Vigiliis

Item Vigilie legantur, qn hetur Nocturnus Iux antiquam ordinacione, et qn agit de 4.
tempe

De fratribz layci adintra

VII. Item fres layci Singulis septimanis semel confiteant et communicent semel in mense j

De fratribz abextra

Quomodo Fratres ab extra instituendi.

Item fres ex monasterio non sint plures quam quatuor qui portent Crucem rubeam 2.
iuxta diuinam venelatione et habitum deferant fm dispositoz libri vsuum Item

Hospites abextra non habebunt crucem rubeam cum scapulari

phibemus ne decetto assumant mulieres p Sororibz cum Cruce Rubea et scapulari 3.
abextra Item ad puidendum paci et concordie Precipimus et Iniungimus ne 4.

Mendicantes non assumendi ad ordinem.

de cettero assumant aliqui de ordinibus Mendicancium, vel de alys ordinibz quibus
cumqz Item pari formiter phibemus ne amplius ad nrm ordinem recipiantur 5.

Infames non assumendi

persone infames

VIII. ## De habitu psonarum ordinis

De colore habitus

Item habitus personarum ordinis nri sit vniformis Grisei coloris de communi panno 1.
quo vtitur vulgaris plus cuiuslibet regionis Mantelli vero et cuculle sint moderate
latitudinis sine multiplicitate plicarum et rugarum et omnimoda vanitate Apud quoqz
mantellum a palma vna terram non pertingat Item cultelli hcant de 2.

De cultellis

cetto non acuminati sed plani iux dispositoz vicesimi septimi capituli addicionum

Titulus in lectione Regule pmittendus.

Item Ordinamus q pfessores ordinis nri de cettero in legendo regulam nram p 3.
mittant titulum Incipit regula sancti Saluatoris Quotiens aut legenda sit et

Regula sancti Augustini cum addicionibus petri videatur liber vsum Watzsten
4. Item fres predicantes in hac religione inquantum possunt reuelationes sancte Bir- *Revelationes B. Birgittae concionibus interserendae.*
gitte admisceant Item districte precipimus ne quis ex confessoribus generalibus aut
5. fratribus nostri ordinis presumat libros decretalium aut quecumque iura ecclesiastica in capitulum vel *Libri decretalium vel Juridici in Capitulo non proponendi.*
auditorium apportare, seu etiam a correctione regulari appellare quomodolibet aut ea allegare
proquibuscumque causis et casibus emergentibus inter fres terminandis Sed omnia secundum sta-
tuta nostri ordinis et regulam sancti Augustini et non aliarum religionum statuta concorditer
6. semper mediante fraterna karitate, emendent Item ne pancorum infatuata
delusio vel unius circumspecta presumpcio multorum causatiua existat periculorum Volumus
ordinamus statuimus ac in virtute sancte obediencie districte precipiendo mandamus ne de
cetero aliqui ex confessoribus nostri ordinis audeant vel quouismodo presumant singulos *Capitula diversa non convocanda*
capitulorum conuocationes impetrare vel impetrari facere per se vel per alios directe vel in-
directe sine consensu et obtenta licentia sex Monasteriorum nostri ordinis infrascrip-
torum Watzsteno Marie Bon Marie kron Montisgratie Vallis gratie et Marie
forst sin alias quod absit quicquid attemptatum fuerit aut impetratum sit irritum et inane
nulliusque roboris et momenti Et ipsi sic impetrantes aut impetrari facientes sint
ipso facto excommunicati et tamquam exortes amicorum Monasteriorum et ordinis nostri Et nichil
ominus stabunt correctioni sex Monasteriorum prefatorum Item precipimus omnibus *Quales admittendi Visitatores.*
7. Abbatissis et confessoribus generalibus vite regencium et pribus singulisque nostri ordinis perso-
nis ne decetero admittant visitatores nisi iuxta formam in regula et additionibus
traditam Item prohibemus etc ne supra expresse persone Claues vel munimenta *Claves Monasterij Visitatoribus non resignandi.*
Monastery visitatoribus resignent nec aliqua admittant fieri per visitatores aut in-
stitui quam in addicionibus et regula est expressum Item precipimus et man- *In consecrationibus qui admittendi*
damus Confessoribus generalibus quod in consecracionem personarum ordinis Episcopus non
permittant secum habere plusquam duos clericos ministrantes Et si omnino resiste-
non possent Sed plures assumere volunt Caueant tamen summe ne seculares qui-
8. cumque eos comittent chorum fratrum ingrediendo Item ordinamus et statui- *Apostatae et fugitivi requirendi.*
mus Vt omnes Apostote et fugiti aut priuilegijs et impetracionibus sine vtriusque conuentus
consensu licentiati requirant et recipiant ad disciplinam ordinis Et quia peccatum aliquis
punit non solum in detestacione criminis sed et in futurorum cautela Volumus et or- *Apostatae ad dignitatem non admittendi.*
dinamus vt nullus apostota etc parata pena instituat adaliquam dignitatem aut adalios

actus legittimos exercendos sicut in aliquibus certe monasteriis eius ordinis aliq
correctione et pena premia restituti sunt ad gradum pristinum maneant hec in suo
roborore firma sine aliqua retractatione Item de die natal dni et de cena dni 9
et de communione mea(?) fienda et de sabbato pasce et de buditione danda dominicis
diebus post matutinis de serotina collatione de sacramento ad altare simul deferend
de capitulo tenedo de rasura frm de birete et sudariis etc De sigillis et discipli
na suscipienda De ieiunio panis et aque et aliis ieiuniis et qr epo et eorum
ministri se disponant et ingrediant ad consecrandas psonas ordinis videat liber
usuum Watzsten Decernentes psonas utriusque sexus eius ordinis cuiusq 10
cuiusque gradus status aut condicionis existant ad observandum ritus et Cerimonias
monasterii Watzsten duntaxat Et se eis conformand pretius temporibus obligari ita
tamen quod sorores conforment se libro qui intitulatur lucidarius Et fres libro usuum pfate
qui quidem libri in puti congregatione publice sunt lecti Quos etiam libros ceremoni
arum et usuum auctoritate qua fungimur ad pns approbamus et confirmamus premodum consilii
put in principio libri usuum canet

IX. De focariis

Item quatuor focarie ad ordinem recipiende recipi possunt in decimooctavo anno vel
etatem pro sororibus in regula expressam Benedictoz et in vestitura recipiant a
confessore generali in ecclesia ad crates ipsa manente ex confessore generali ad intra
nec post inductionem suam liceat eis de cetero exire monasterium/
Habeant etiam in mantellis suis cruce rubeam tamen scapulari vestes sint gris 2
sei coloris nec intersint conventui tempore refectionis vel cene honestum tamen esset eis
seorsum aliquid pro devotione legi. Que quidem omnia officia sua faciant ad voluntatem
Abbatissarum et quia modicam pro eis fiat sint statuta, omnis regula earum et viuendi modus
pendet in arbitrio et voluntate abbatissarum et confessoris Et si aliqua earum infirmata
tamen una ex illis ministret alteri vel alie consecrate iuxta ordinationem abbatisse Ita
ut provideant abbatisse ut infirme nullum defectum paciant Cum autem moriunt
fiant pro eis vigilie et misse et alia defunctorum suffragia prout fratribus ab ex
Nuna ex litteris patentibus fris nicolai abbatis olim ordinis Cisterfien 3.
Wlatislavien diocesis certas ordinationes ad fres et sorores monasterii fontis

Liber usuum fratribus imitandus.
Utriusque Approbatio.
Lucidarium sorores observabunt.
Focariae in 18° anno assumi possunt
Quomodo investiendi
Regula Focariarum est obedientia Abbatissae.
Visitatorum statuta Regulae nostrae contraria cassantur.

marie dicte dyocesis contra regulam ordinis nostri editas et fabricatas coperimus ideo
huiusmodi litteras et alias quascumque ordinationes, per vbi illas fratres contra statuta et regu-
lam ordinis nostri, a visitatoribus editas cassamus revocamus et annullamus nullius
robore vel momenti subsistere decernimus Volumus etiam et pia dispensatione ordina-
4. mus et statuimus vt inter omnia monasteria ordinis nostri et vtriusque sexus personas — Confraternitas seu Communicatio in Spiritualib. per totum Ord. statuitur.
videlicet fratres et sorores sit in spiritu sancto vera et deuota fraternitas in vinculo cari-
et dilectionis perfecta societas participationis adeptionis et sortis omnium et singulorum spiritualium
bonorum nostrorum missarum vigiliarum, orationum ieiuniorum, castigationum, disciplinarum psalteriorum
rosariorumque beate virginis marie, ac omnium et singulorum aliorum piorum exercitiorum, que diuina
disponente clementia in monasteriis nostris tam fundatis quam fundandis fieri contin-
gent in perpetuum, volumus etiam huiusmodi participationis et confraternitatis gratiam extendi vsque
ad illos qui in aliquo monasteriorum ordinis nostri impetrarunt specialem participationem vt et
ipsi in gratia que data est nobis omnibus sint participes et consortes Huiusmodi ordina-
tionibus statutis et constitutionibus per eosdem presidentem assessores et diffinitores concorditer
acceptatis conclusis et lectis Vota omnium patrum supradictorum tunc presentium vtrum huiusmodi
ordinationes constitutiones et statuta consentire atque eas et ea tamquam rationabiles acceptare et inuio- — Firmitas & perpetuitas horum Statutorum.
labiliter sine spe revocandi obseruare vellent. perquisiuimus qui quidem patres singulatim
per verbum placet, ac ea acceptare et firmiter tenere velle dixerunt concedendo atque con-
derunt facta huiusmodi conclusione plubatus frater clemens presidens vna cum dictis assessoribus
et diffinitoribus nobis humiliter supplicauit quatenus huiusmodi premissa statuta constitutiones
et ordinationes ac omnia et singula in eorum scripturis contenta ad perpetuam rei memoriam auctoritate
apostolica approbare et confirmare vtriusque scripti protectione communire ac omnes defectus si qui inter-
venerint supplere dignaremur. Nos igitur wilhelmus Episcopus executor et commissarius
prefatus ad supradictorum fratrum presidentis assessorum et diffinitorum necnon aliorum patrum
tunc presentium et generale collegium sine capitulum representantium instante petitione ad con-
firmationem huiusmodi statutorum constitutionum et ordinationum duximus procedendum atque pro-
cessimus eamque seruatis seruandis per organum Notarii mei infrascripti in scriptis in
hunc qui sequitur modum pronunciauimus Cum per venerabiles religiosos et de-
uotos nobis in christo dilectos fratres clementem petri presidentem Johannem Mathei
professos monasterii Watzsten ordinis sancti Saluatoris sancti Augustini alias
Sancte Birgitte lincopensis diocesis vnacum assessoribus et diffinitoribus a venerabili

Collegio gñale capitulū dicti ordinis representante provinciꝫ reformatoꝛ deputatos
concorditerqꝫ electos religiosis pribꝫ videlicet Wilhelmo Michaelis de Maria Reg
Ottoniensis Stephano Hardenbergk de Marie Kron Zwermensis Arnoldo Nicolai de
Vallegre Aboensis Nicolao Andree de Marie Acker Arusien Wilibaldo de Monte
gre Aisteten Johanne de Marie Forst Colonien dyocesium non ulla statuta sa-
luberrima constitutiones et ordinationes indicta et congregatione p nos Wilhelmū dei
gra epm Aisteten judicem et executorem unicū a sctīmo in xpo pre et dño dño nro
Innocentio papa octavo spe^x^ delegatū inducte concordit et rite edite captate conclusē
ab acceptate fuerunt Jdcirco auctē dicti dñi nri sctīmi nobis inħat pte spe^x^ concessa
et qua fungimur hmōi statuta cōstitutōes et ordinatōes ac omnia et singula in eorꝫ
scripturis contenta ad ppetuā rei memoriā in dei nomine et hijs scriptis approbamꝫ
et confirmamus in eiꝫ scripti protinus commnimus omēs et singlos defectus siqui for
forsan intervenerint supplentes In nomine pris et filij et spussancti Amen
Ut autem huiusmodi statuta constitutiones et ordinationes concepte deli-
berate conclusē et p nos auctē aplica approbate et confirmate a pribꝫ supradictis
et singulis fratribꝫ totius ordinis pmpto suscipiant affectu de omnipotentis dei mīa
et btorum Petri et Pauli Aplorū eius nec non bti Wilibaldi Egregij confessoris
et pontificis prom nri meritis et auctē confisi omibus et singulis fribus et sorori
bꝫ omī monasteriorū totius ordinis q hmōi statuta constitutōes et ordinati
ones cū gratiarum actiōe acceptaverint et pmpto affectu susceperint quadraginta dies
indulgen de iniuctis eis penitentijs misericordit in dño relaxamus In quorū
omī et singulorum fidem et testiom pmissorū pntes lras sive pns publicum
instrumētū hmōi pcessum aplice confirmatōis in se continentem sive con
tinens exinde fieri atqꝫ in has Cartas membranas scribi et p Notarium publicū
scribamqꝫ nrm infrascriptū subscribi et publicari mandavimꝫ Necnon
pontificatus nri sigilli iussimꝫ et fecimꝫ appensione communiri Datē conclusum
et actū in pdco Monasterio Montisgre in loco Capitulari eiusdē plibatis pribꝫ
gñale Collegiū sive capitulū totiꝫ ordinis Inibi representantibꝫ Sub Anno
1487 A Nativitē dñi Millesimoquadringentesimooctuagesimoseptimo Indictōe quinta
die vero Jovis terciadecima mensis septembris Pontificatus pfati sanctissimi
dñi nri dñi Innocentij ppe octavi Anno eius quarto nrō vero vicesimoter

tio presentibus ibidem Venerabili et Religiosis devote nobis in Christo dilecte fratribus Johanne prio-
re Monastery sancti Johannis Baptiste in Rebdorff dicte mee dyocesis ordinis sancti
Augustini Canonicorum Regularium et Wolffgango Zandizeller Acolito dicte Au-
gusten dyocesis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis

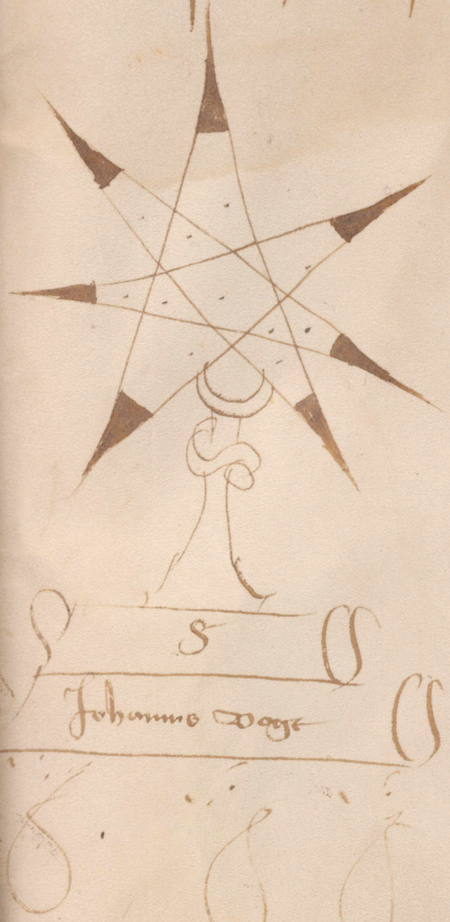

Et ego Johannes Vogt clericus Eystetensis dyocesis publicus apostolica et imperiali
auctoritatibus Notarius Dictique Reverendissimi in Christo patris domini Wilhelmi Episcopi Eystetensis
Executoris et Commissary Scriba iuratus Quia premissis litterarum
apostolicarum presentacioni receptioni litterarum executorialium decreto statuto et
constitucioni conclusioni exhibitioni eorumque lecture et earundem confirmacioni
ceterisque premissis omnibus et singulis dum sic ut premittitur per ipsum
dominum Wilhelmum Episcopum executorem et Commissarium et coram eo
fierent et agerentur unacum dictis testibus presens interfui Eaque sic fieri
vidi et audivi Idcirco presentes litteras sive presens publicum instrumentum
in tractis membranis manu alterius fideliter scripte me aliis prepedito
negocys huiusmodi processum confirmacionem apostolice in se continentes sive continentem
exinde confeci subscripsi et in hanc publicam formam redegi Signoque
et nomine meis solitis et consuetis unacum appensione Sigilli
Pontificalis dicti domini Wilhelmi Episcopi et Executoris signavi rogatus
et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

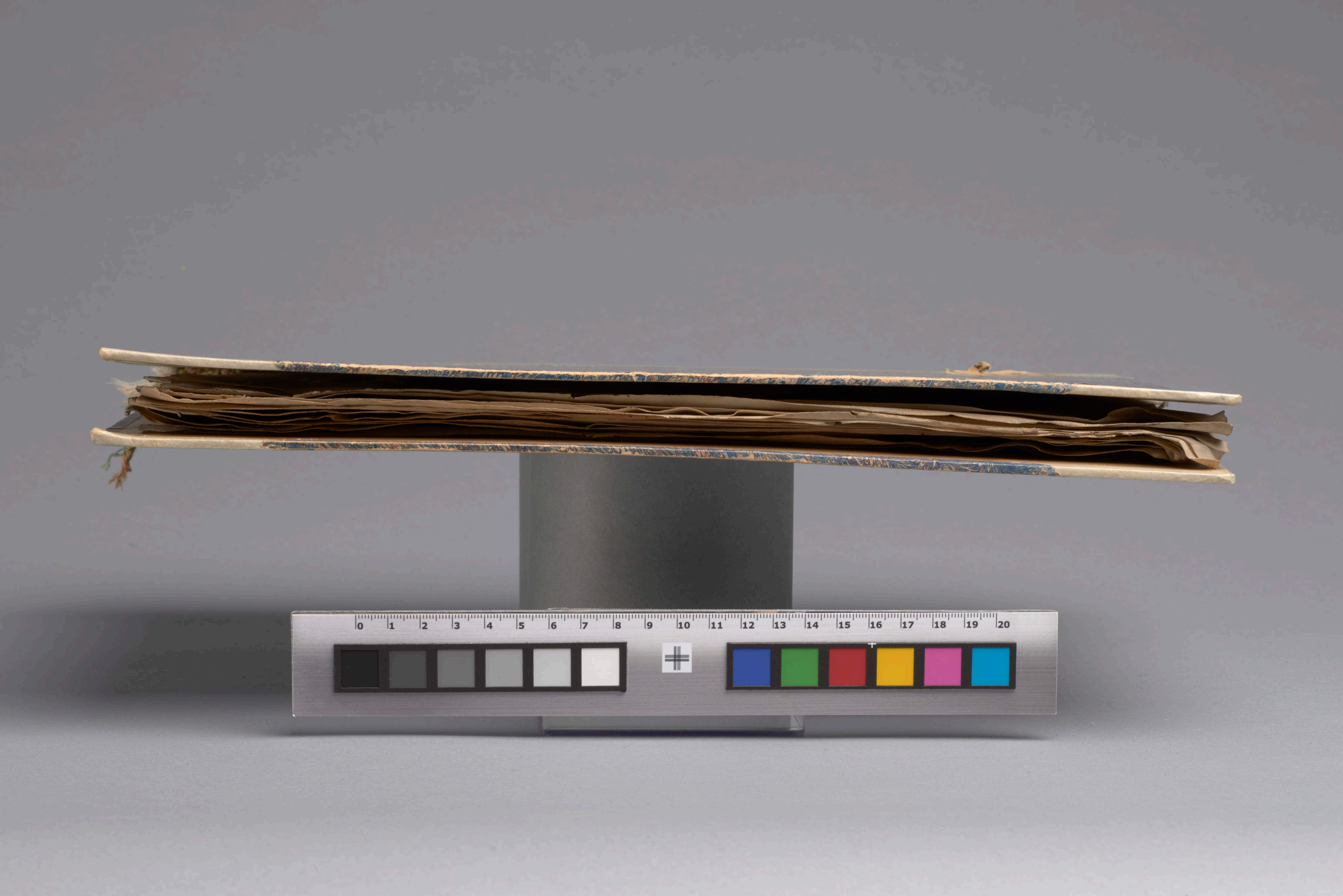
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

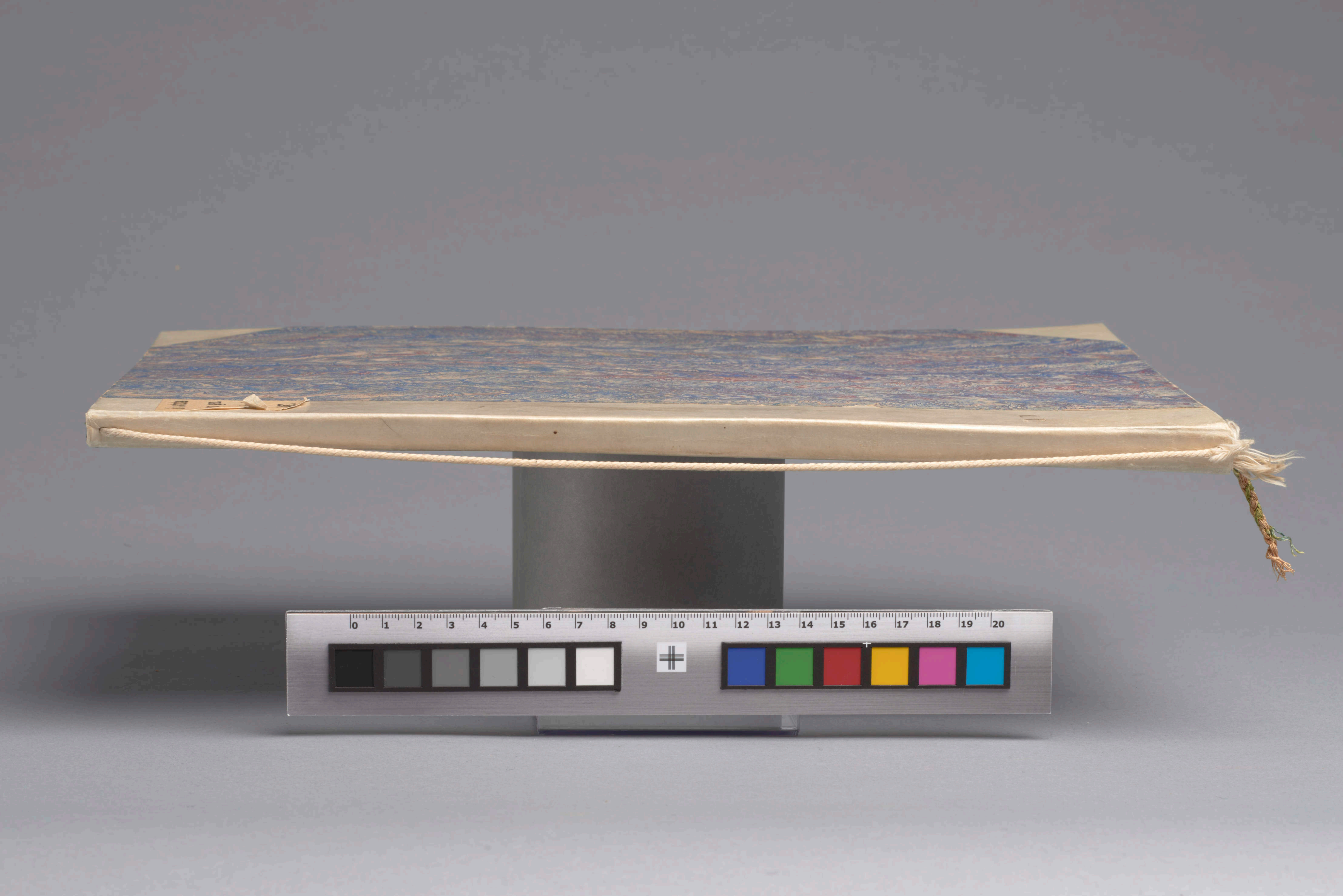
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Statuta
cap. gen.
adenb.
1487.
A 79

20/404

10

1904/10